

І суцільно науковий,
і оволодіти цурайте...
Т. Шевченко

Редакція і адміністрація:
"Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
HENDERSON 4-0237
HENDERSON 5-8740
Тел.: а Нью-Йорку:
BArclay 7-4125
HENDERSON 5-8740

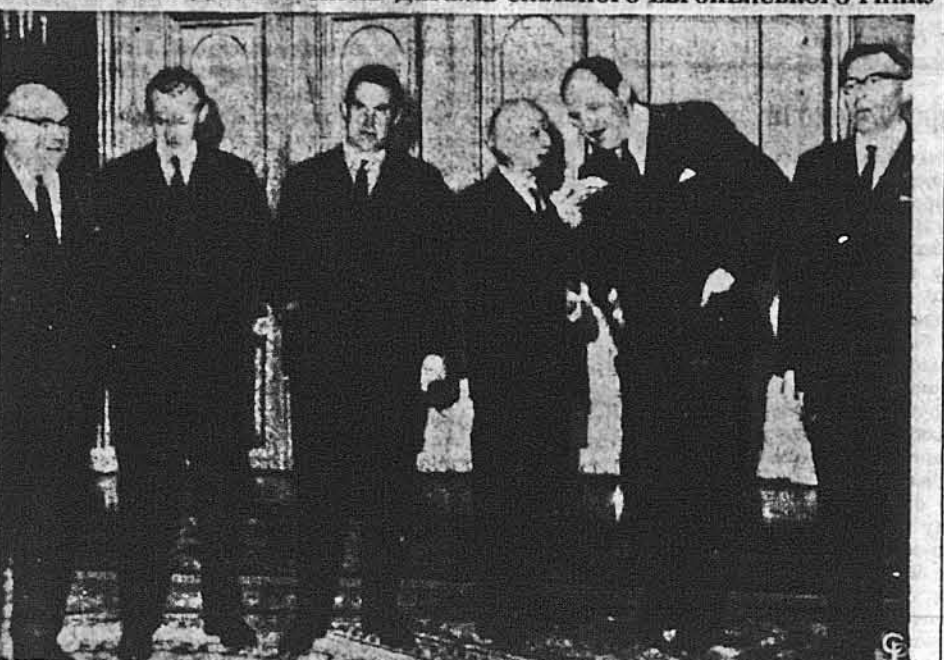
ПАЛАТА ПРИЗНАЛА НА ОБОРОНУ ЗДА ПОНАД \$47 БІЛЬЙОНІВ

Вашингтон. — Палата Репрезентів 18-го квітня ухвалила рекордно високий оборонний бюджет під час митро, суму — \$47.839.491.000 — більшість всіх присутніх голосів — 388 до 0. Перед голосуванням була гаряча дебата, в якій Палата відкинула деякі маловажні поправки. В загальному Палата дала урядові майже всі ті суми, яких він ждав на розбудову стратегічних збройних сил із ракетами, підводними атомними човнами з ракетами, "Поларіс", та на розбудову авіаційних збройних сил. Палата ухвалила також фонди на далекосхідні бомбарувачі B-70, які тепер називаються RC-70, але з законпроектів немає пункту про те, що уряд мусить видати ці суми. Уряд має сам вирішити, скільки треба буде виплатити цих бомбарувачів, місце яких тепер заповнюють вже ступінчасті далекосхідні ракети. В проєкті передбачені видатки на 700.000 резервістів, які мають бути в стані випробування, хоч уряд зменшив стан резерв на 58.000. З видатки на 200 нових ракет з наз. "Мініутмен", щоб число тих далекосхідних ракет зросло до 800. Призначені фонди за 6 нових ато-

У Парижі нараджуються над політичним об'єднанням Західної Європи

Париж. — Від понеділка цього тижня шість міністрів закордонних справ держав Спільного Господарського Ринку нараджуються над взаємною тісною політичною співпрацею, щоб той господарський блок переміняв також у політичній. Така тісна співпраця потрібна тим державам, щоб спільним фронтом виступати в 15-членному оборонному союзі НАТО, як також в різних інших міжнародних проблемах. Однак дотепершні дводенні наради не дали великого вислідку тому, що Вельція і Голландія узалежнюють підписання політичного договору від участі в Спільному Господарському Ринку та в тому політичному союзі також Британії. Франція запропонувала, щоб представити британському урядові текст політичних умов і щоб шість держав Спільного Господарського Ринку підписали той текст, якщо Британія буде з ним згідна. Але Вельція і Голландія, які лаяються супротивити Франції і Західній Німеччині та хочуть, зрівноважити їх вплив участю Британії в континентально-європейському союзі держав, вимагають повної участі Британії — економічної і політичної. Однак переговори про-

МІНІСТРИ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ДЕРЖАВ СПІЛЬНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО РИНКУ

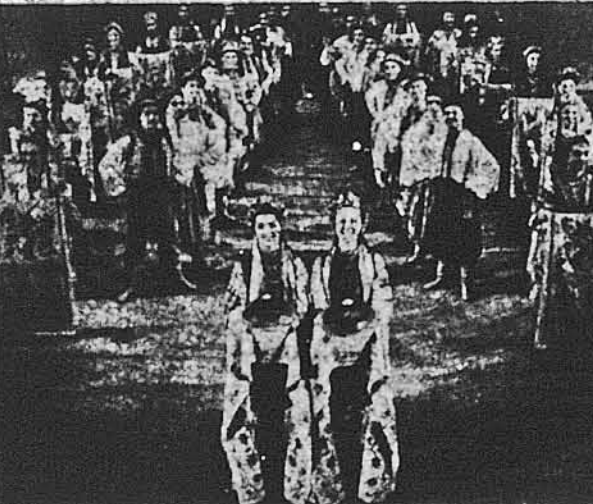
В конференції в справі поширення Європейського Спільного Ринку, що відбувалася в Парижі, брали участь такі міністри (зліва): бельгійський — Поль Анрі Спаак, французький — Моріс Кув де Мураль, західнонімецький — Гергард Шредер, італійський — Антоніо Селі, голландський — Йозеф Лунс, і люксембурзький — Ежен Шаас.

приняття Британії до Спільного Господарського Ринку йдуть дуже повільно і, мабуть, триватимуть ще кілька місяців. Голова тут прийнята та, що Франція й Німеччина не радо діляться на можливість збільшеної ролі Англії на європейському континенті. Американська дипломатія підтримує Британію і настоює на прискіпленні політичної єдності Західної Європи.

Айзенгавер про республіканського кандидата на президента в 1964 році

Нью-Йорк. Колишній президент Двейт Д. Айзенгавер написав статтю до тижневика Сатердейт Івнінг Пост, в якій зазначається над республіканським кандидатом на президента в 1964-му році. Він написав в цій справі таке: "Можливо, що нашим кандидатом буде хтось із загально відомих осіб, можливо, що ні. Ми не мусимо тепер вирішувати цієї справи. Ми маємо цілий ряд молодих людей в Конгресі, поважне число компетентних особистостей між республіканськими

Ансамбль Українських Танцюристів з Києва приїхав на виступи в Америці

Сцена із виступу киянського ансамблю Українських Танцюристів.

Нью-Йорк. — Згідно з повідомленням "Нью-Йорк Таймс", в середу 18-го квітня ц.р. ввечері приїхав до Нью-Йорку киянський ансамбль Українських Танцюристів, який в найближчий вівторок, 24-го квітня, почне свої виступи в Метрополітанській опері. Директором ансамблю є Павло Вірський. Згідно з повідомленням, ансамбль складається із 105 осіб і крім танцюристів включає також симфонічний оркестр. До Нью-Йорку приїхав ансамбль через Канаду. З Києва до Монтреала група приїхала двома советськими літаками, а з Монтреала до Нью-Йорку одним канадським літаком. Ансамбль є першою групою советських артистів, що виступить в Америці на підставі нового домовлення між ЗСД і СССР, підписаного в Вашингтоні 8-го березня ц.р.

Большевики підтримують своє доктринальне становище проти Пейпінгу

Москва. — В "Ізвестіях" появилася у минулий вівторок 17-го квітня нова засадничо-ідеологічна стаття, що її підписавши важливими підписали аж три партійні теоретики — Євгеній Корнієв, Фьодор Кожевніков і Георгій Задорний — з новою пайкою атак проти Сталіна й сталінізму та в обороні теорії Хрущова про "мирне співіснування". У цій статті знову атакується Вячеслав Молодцов за його "антипартійну лінійку", яку він провадив у своїй листі до партійного Секретаріату в часі підготовки до 22-го конгресу Компартії СССР: у тому своєму листі Молодцов протиставляв до офіційної програми теорію про співіснування, як засіб до

Повідомляють, що Бирджес і Мекклін мають покинути Москву і вернутися до Англії

Лондон. — В середу дня 18 квітня тут проголошено наказ ув'язнення колишніх британських дипломатів Доналда Д. Меккліна і Гая Бирджеса, які одиннадцять років тому втекли до Советського Союзу і які, як виявилось, були советськими шпигунами протягом довгих років. Видано наказ їх ув'язнення у зв'язку із одержанням в Скотленд-Ярді повідомленням, що вони обидва залишають Москву і вертаються до Англії. В політич-

В Москві влаштовано нову "показуху" з поворотцями Голубом і Вохмяковим

Москва. — В середу дня 18 квітня тут відбулася влаштована советським міністерством закордонних справ, пресою конференція, на якій виведено дох советських поворотців із Заходу біохіміка Олександра Голуба і електротехніка Ніколая Вохмякова. Голуб залишився в шість місяців тому в Голландії і відмовився вертатися до СССР, дістав був право азилу. Вохмяков, "вирвавши" в Рині і добивався азилу в американській амбасаді і протягом останнього року перебував у Західній Німеччині. Під час пресої конференції у Москві обидва заявили, що американці нібито не дозволяли працювати науково, а тільки ввесь час добивалися від них докладних даних про советські наукові дослідження і навіть про приватне життя советських наукаців. У відповідь на питання журналістів Голуб заперечував начетько його жінку, яку показали разом з ним на пресої конференції, була репресована советською владою після того, як він залишився був у Голландії.

В Назані помер син Сталіна Василь, колишній генерал, здеградований до майора

Москва. — Згідно з повідомленням поінформованих осіб, кілька днів тому помер у Назані, столиці Татарської Автономної Республіки Василь Сталін, син колишнього советського диктатора Йосифа Сталіна-Джугашвілі. Він мав яких сорок років і помер на удар серця, правдоподібно, внаслідок надмірного пиянства. Сестра його Євдокія, яка живе в Москві, ще в 1955 році інформувала американських журналістів, що брат її Василь дуже хворий. Василь і Євдокія були дітьми Сталіна із його другого подружжя з Надеждою Алілуєвою, яка померла в 1932 році. Від першої жінки, Катерини Свєтланівни, Сталін мав сина Якова народженого ок. 1905 р., який згинув як полонений в німецькому концетраційному таборі. Василь Сталін став ледь дитиною під час другої світової війни, якийсь час служив у Німеччині і в 1949 році був авансований батьком до рангу генерала. Згодом через своє пиянство й авантюри з жінками був відкликаний до Москви де якийсь час був командантом московського летунського гарнізону. Потім втратив "ласку" в свого батька і був засланий ще 1952 р.

ЗДА пропонують новий план повного роззброєння

ПРЕЗ. КЕННЕДІ НАЗИВАЄ БЕРЛІН "ДУЖЕ НЕБЕЗПЕЧНИМ ОБШІРОМ, ЩО МОЖЕ ВИБУХНУТИ В КОЖНОМУ ЧАСІ"

Женева. — Представник З'єдинених Держав на 17-членній конференції роззброєння в Женеві пред'явив в минулу середу 18 квітня новий проєкт "генерального і тотального" міжнародного роззброєння. Воно повинно б відбутись у трьох стадіях, при чому перша і друга стадія тривали б кожна по три роки, а остання — залежно від тодішнього стану й умови, але "можливо якнайшвидше". У першій стадії ЗДА і СССР мали б зредувати всі свої збройні сили, однак щодо т.зв. конвенціональної, як і атомової зброї, на 30%. Воно охопило б теж засоби переносної атомової зброї, як наприклад, далекосхідні бомбардувальники B-52, ракети "Атлас" і "Титан", танки, лінійні кораблі й літаконосці. У цій першій стадії ЗДА і СССР мали б зредувати також свої наземні армії до висоти 2.100.000, а всі інші держави найвище до 100.000. Продукція ядерного матеріалу мала б припинитись, а ЗДА і СССР передали б 50.000 кг. такого матеріалу для мирних цілей.

В другій стадії великодержави зменшили б свої наземні армії до 1.050.000, а під кінець третьої стадії залишили б тільки невеличкі війська і поліцію для внутрішнього вжитку, при чому завдання міжнародної безпеки і гарантії миру перейшли б на себе міжнародна поліція. Була б створена Міжнародна організація роззброєння, який всі держави подавали б детальний стан ступеню роззброєння і той стан своїх збройних сил, який мав би підлягати дальшому роззброєнню. Ця Міжнародна організація роззброєння переводила б міжнародну інспекцію в зонах, на якій були б поділені країни, що були б у стадії роззброєння. Водночас були б ужиті далекосхідні заходи для охорони проти можливості несподіваної атаки, як встановлення контрольних постів на летищах, в портах, в вузлових залізничних станціях ітд. Артур Дін заявив, що той проєкт зробив на членів Женевської конференції "дуже добре враження", але представники советських країн

Болгарії і Чехословаччини відразу заявили, що вони "волюбуть советський проєкт", а сам Валерій Зорін заявив, що в тому американському проєкті нема "нічого нового". Проте він обіцяв "докладно перестудіювати" його. Пред'явлений тепер новий американський проєкт тримається тих принципів, що їх навізав през. Кеннеді в своїй промові перед Генеральною Асамблеєю Об'єднаних Націй 25 вересня минулого року.

Того самого дня, в минулу середу, на своїй пресої конференції у Вашингтоні през. Кеннеді сказав про той новий роззброєнний аступку залу, при чому він назвав його "найближчим вичерпним" з усіх проєктів, що їх до цього часу в цій матерії пред'являв Америка. На тій пресої конференції були ще заторкнені і з-посеред міжнародних справ — Берлін та атомові детонації. Президент назвав ситуацію довкола Берліну "дуже небезпечним обшіром, який заторкує життєвий інтерес обох сторін, та який — хоч тепер тамошня температура обізналася — може вибухнути в кожному часі". Цим Президент борови заходи Америки дізнатись в затяжних і терпеливих розмовах з большевиками, чи існує можливість мирної подолання цієї проблеми. Президент висловив переконання, що Західна Німеччина не має нічого проти таких американських заходів. През. Кеннеді признав, що Франція була і є проти таких інформаційних розмов, але заявив, що коли б виявилось, що існує платформа для порозуміння, то всі чотири західні держави будуть учасниками конференції в цій справі.

ЗДА відкинули оферту Франції щодо закупу атомової зброї за кількисот мільйонів

Париж. — Французький уряд вже від кількох тижнів старастася закупити в ЗДА на суму кількисот мільйонів доларів атомову зброю, або такий формули й влаштування, які допомогли б Франції самостійно продукувати різні роди атомової зброї. Це рішення французького уряду пред'явив — як тепер виявляє французька преса — у Вашингтоні особистого шефа штабу французьких збройних сил, ген. Гастон Ляво, однак його розмови в цій справі з керівними чинниками Пентагону, Комісії атомової енергії і Державного Департаменту зкінчилися для нього невдачно. Американські військові чинники сприяють ідеї винутувати Франції атомову зброю чи допомогти їй до цього, але Державний Депар-

У СВІТІ

● У Римі відбудеться міжнародний з'їзд комуністичних політиків із різних країн, партій і громадських груп. Той з'їзд ждав, між іншим, щоб Еспанія і Португалія не допущено до господарського блоку Спільний Господарський Ринку та щоб їх дипломатично бойкотували: Еспанія за "фашизм", а Португалія за колоніалізм.

● У західній німецькій парламентській комісії розглядали заходи проти міністра оборони Франції П'єрфа Штрав-

са, наче б він з особистих користей поручав будову за дол. 70 мільйонів цілої оселі для 5.000 американських родин. Штравс рішуче цьому заперечив.

● Д-р Арті Кар'ялянен, міністер закордонних справ в попередньому фінському уряді, став новим прем'єром Фінляндії. Сам він є членом Аграрної партії, але уряд є коаліційним з представниками 5-ох політичних партій, при чому є в тому новому уряді також три комуністичні подплатці.

Непорозуміння зі сталеву індустрією не залишить злої волі — твердить Президент

Вашингтон. — 18-го квітня президент Кеннеді відвідав аступку залу на пресої конференції, в якій твердив, що небагато короткотривалі непорозуміння, не залишить злої волі в уряді, і тому не буде жадної жаді ані помсти над сталевими промисловцями. Кеннеді сказав, що успіх сталевих корпорацій є основою цілої не тільки сталеварення, але і уряду. Президент сказав: "Уряд не має злої волі у відношенні до жадної особи, жадного промислу і до жадної окремої корпорації". Президент заявив, що сталеварні повинні збільшити продукцію до 90% можливості, бо тепер ця продукція виносить тільки 70%. Президент признав, що треба модернізувати фабричні машини, щоб ЗДА могли з успіхом конкурувати з закордонними фірмами. З інших справ Президент порушив ще такі проблеми: Він повідомив, що наказав армії припинити розправу у військовому суді проти воєнка-резервіста Ларрі Д. Чідестера за те, що критикував свого найвищого команданта. Подібно діяв Президент в душі Великоду, коли наказав армії подарувати речку карі воєноків — резервістів Бернісові Овенові у Форті Полк, Луїзі-

В АМЕРИЦІ

● 7 конгресменів, 2 республіканці і 5 демократів під час великодушних візиту мають відвідати Німеччину, де хочуть оглянути збройні сили країн НАТО та ЗДА.

● Летувський випустив новий сателіт, але не повідомив, чи це був "Діскорвер" чи один із тих сателітів, що їх називають "Самос" і "Майдас", які фотографують хмари або те, що видно на Землі. Цей сателіт випустив з летувської бази в Каліфорнії Ванденберг.

● В першому році урядування президента Кеннеді число федеральних працівників збільшилося на більше як 75.000 осіб. Співзав Конгресова Податкова Комісія вже тепер передбачає, що найбільший фінансовий рік, що почнеться 1-го липня ц.р., матиме дефіцит в сумі дол. 3,8 бильона доларів, хоч Президент передбачав в січні ц.р. прибуток в сумі дол. 500 мільйонів.

● Кастро збільшив 8-ох кубинських полонянців, щоб у ЗДА старалися про викуп для себе та своїх уязвлених товаришів. Кубинський комітет для звільнення полонянців мусить ще заплатити Кастро дол. 2.600.000 за тих 60 вояків і поранених полонянців, які Кастро звільнив "на кредит" кілька днів тому.

● Провідник республіканської меншости в Палаті Репрезентів Чарльз А. Галлак закликає демократичний провід в Конгресі, щоб відкинув нещадно видану публікацію "Ді Лібераліст Пейперс", в якій демократичні професори й інші інтелектуали домагаються визнання комуністичного Китаю і допущення його до Об'єднаних Націй та того, щоб ЗДА оголосили свою незаінтересованість справою Центральної Європи.

● 16-го квітня був випущений новий судно Найвищого Суду ЗДА Байрон Р. Вайт, який неясно після цієї церемонії пішов до праці, бо в середу є багато справ до вирішення. Під час присяги був присутній президент Кеннеді, який є приятелем нового судді, і який сказав йому побажання.

● Голова Спільних Американських Губернських Конференцій рабін Моріс М. Айзенгавер звернувся до президента Кеннеді з проханням підтримати новий іміграційний законопроект, який не звертає уваги на країну походження нових імігрантів, де значить на так званих квіт.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1102 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25 — Jersey City and Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For U.N.A. members monthly \$5.00.

Передплата: На рік — \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. — В Джерсі Сіті і закордоном: — На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. — Для членів У.Н.А. членів місячно \$5.00. — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Address: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Оптимізм Айтєнґавера

Колішній президент Д. Д. Айтєнґавер виступив проти пессимістичної оцінки стану Республіканської партії, яку часто поширюють протилежні їй партії і яка має мовити закардастися в ряди самих республіканців. У широкій статті в «Сатердей Інінг Пост» з дати 21-го квітня ц. р. Д. Д. Айтєнґавер казав на сайті мейора Республіканської партії в минулому і на її стані в сучасному, як — на його думку — дозволяють знати цій партії з її ролі опозиції — знову до ролі керівника державного корабля.

А тим, Д. Д. Айтєнґавер не заперечує факти партійних поразок. Він признає, на жаль, що у високим крайовим виборам, почавши від 1932-го року, Республіканська партія втратила президентські вибори чотири рази. За останніх 30 років ця партія мала більшість у Конгресі лише впродовж 4-ох років. Нині, а Сенат відомив демократів до республіканців 2:1, а в Палаті Репрезентантів 3:2. У 1930 році було 30 республіканців у губернаторів на 48: стейтів, а тепер в їх 16 на 50 стейтів. Тільки 14 із 41 виборчих колегій в ЗДА активали в виборах 1962-го року республіканську більшість. Проте, цим фактам і цифрам протиставить Д. Айтєнґавер цифру 113,087 голосів з усіх виборчих колегій 88,330,005 голосів, якою демократичний кандидат на президента виграє в очних виборах.

Однак, найбільшим аргументом Республіканської партії — каже Айтєнґавер, — не є ірраціоналізм про минуле. За той найбільший аргумент він вважає інтелектуальний потенціал Республіканської партії, — великий запас здібностей і розумних, розсудливих людей. Айтєнґавер рекомендує активізувати партію саме молодими людьми, які «вслушували б в нас народи своїми новими гаслами, новими ідеями, новим припливом енергії. Себе від зарахує уже до минулого, а співпартійним каже дивитися в майбутнє. Він заперечує твердження, начебто між обома американськими партіями не було різниці. Він підкреслює потребу закрити публічній опінії думку про Республіканську партію, як ту, що присвятила себе обороні національної, політичної і економічної свободи кожної людини». Ми, — каже Айтєнґавер, — покладемо нашу віру в здібності самих громадян — поруч із вірою в усіх 185 мільйонів наших земляків — вестися далі і швидше шляхом дієвого поступу, який не може робити планована економіка або опікувач «бюрократія». Айтєнґавер припускає багато місця в своїх завагах обороні цієї республіканської філософії найвищою особистою свободою і приватною ініціативою — проти змагання Демократичної партії з уряду щодо поширення державного впливу, котрому й заважає.

Але Айтєнґавер не хоче формулювати партійну програму. Він каже натиск на потребу персональної ініціативи, меткості і активності в рядах Республіканської партії. Він похваляє поступу технології, яка прискіплює промислову продукцію, але й каже, що на лікхо хронічного безробіття. Цю проблему може розв'язати тільки співпраця між промислом і торгівлею, з одного боку, та робітництвом, з другого, при активному сприянні уряду. Політично, Айтєнґавер виступає екстремістом з правого та з лівого боку і висловлює переконання, що «ні одна з цих сінхронічних груп не запанує в країні». Він є оптимістом щодо зросту партійних рядів і впливів у виборах 1962-го року і хоче, особливо, виграє республіканців у змаганні за губернаторські становища в п'ятих стейтах. Але він ставить найвищу віру в неперемінність вартості духа, якими є ідеї та людський інтелект.

Стаття Д. Д. Айтєнґавера — це «кредо» великого ідеаліста, який на високих становищах допустився не однієї поважної помилки, але перейде до історії, як людина з високим почуттям гідності власної і всіх людей.

Балачки про Хрущова

Останнім часом на Заході і в самому Союзі Союзі Союзі ширяться вістки, зв'язані із станом здоров'я Хрущова, з його активністю в керівництві партійними і державними справами. Говорять про його захворювання, про послаблення його енергії і рішучості, навіть про те, що він став жертвою не зовсім успішного атентату. Агентами від близької чи меншої правдоподібності цих вісток і повідомлень, незалежними зазначаються такі факти, як неприйняття Хрущова на різних дипломатичних прийняттях, а яких зазвичай любив він не лише брати участь, але й поділяти свою балахучу, майже шпінтовою сатиричній період його відсутності в Москві у січні і лютому цього року, коли перебував він нібито на відпочинку в Сочі, і заперечення його величчя нерішучість у зовнішньополітичних справах, зокрема у справі Берліну й Німеччини, що їх він ще доведень-на-сталих ультимативом, на вістрі жовка. Про все це пишуть західні журналісти у своїх кореспонденціях з Москви.

У зв'язку з наведеними фактами правдоподібності набирати поширення в Союзі Союзі й опубліковані вже деякими італійськими та польськими комуністичними часописами балачки про атентат на Хрущова, проведений 12-го січня ц. р., коли перебував він у столиці Білорусь, Мінську.

Цей атентат мав, нібито, відбутися після наради сільськогосподарських керівників, на якій Хрущов виступав з гострою критикою бюрократичних партійних керівників та науковців. Коли Хрущов вийшов з будинку, де проходила нарада, його оточила юрба людей, які «привітали» диктатора криками: «Достат об'єднані і ошуканства!», «Чому немає харчі!», «Чому криміналі порожні!». За цими криками поспішили на нього грудні землі і снігу. Розлючений Хрущов виліз на команданта міської військової застави, що був у його охороні, і замахався аертом з його погоні. Обурений командант вийшов пістолом і стріляв у Хрущова. Пограблений у ліве плече, Хрущов упав і його заслонили від дальших пострілів військові і зупинили у них в Москві особистої охорони, які й розповіли приччини, мабуть несправедливого, атентату, підлягає пораненого Хрущова і відвідав чинившице авто. Після того, як до свого виступу у Курську 24-го лютого ц. р. Хрущов ніде прилюдно не появлявся і перебував здебільша в Сочі.

Підтверджені вірогідності цієї події важко, а то й неможливо. Але яка частина правдоподібності в ній є, бо ж саме цим атентатом можна пояснити в деякій мірі зовнішньополітичну нерішучість Хрущова, особливу виразну після подій минулого року з таким рішучим виступом Хрущова, як його ультиматум в справі Берліна, збудження берлінського муру, детонування велетенських ядерних бомб та ін. Дехто з поміж західних експертів і обсерваторів пропонує пояснювати теперішню нерішучість Хрущова важкою внутрішньою господарською кризою, що в ній опинився Союз Союзі внаслідок намагання втримати на висоті і важку індустрію, і зброєння, і високу продуктивність сільськогосподарства. Не виключаючи такої причини, все ж таки можна припускати, що на заламання енергії і рішучості Хрущова могла вплинути і така подія, як атентат на нього.

Зрештою, треба пригадати, що подібні пологослі і балачки про важку хворобу, а то й смерть Сталіна кружили за кілька місяців перед смертю цього кремльського диктатора і навіть були заперечували соціальним урядом. Проте, дещо з цих вісток було підтвержене потім і самим Хрущовим. Тому не виключене, що відповідало правді й нинішні вістки та балачки про Хрущова, бо такі події належать до «нормальних» у кожній терористично-диктаторській системі.

М. Чирковський
УРЯД, СТАЛЕВА ІНДУСТРІЯ І СТАЛЕВАРИ

Перша половина квітня, по закінченні бурхливих подій на американському ринку. Влада, це дає справу, але набравши волю необхідного обороту. А було це так:

Демократичний уряд, до останнього на карту швидкого економічного росту, який виступав покаянням фискального дефіциту, побоювався гострої небезпеки інфляції, яка легко могла б пограти у висліді екстравагантних публічних витрат. Одним із засобів запобігти такій небезпеці було активне намагання уряду не допустити до раптового росту або підвищення цін у ключових галузях промисловості.

Президент Кеннеді вже віддавав апеляцію до сталевих індустрії, щоб вона не підвищувала цін на сталь, бо це, мовляв, може спричинити інфляційну гартуку, і гарантував, що уряд своїм авторитетом вплине на сталеварів, щоб вони були помірковані у своїх домаганнях при підписуванні нового колективного контракту із сталевих індустрією.

І дійсно, цін на сталь залишилися на тому самому рівні, хоч власники сталеварень нарікали, що їм потрібні додаткові фонди для модернізації сталеварень.

У другій половині березня актуалізувалася справа нового контракту. Переговори між представниками сталевих індустрії і спілкою сталеварів так загострилися, що їх треба було перервати. І тільки особистий апеля Кеннеді та активне втручання уряду і навіть-нікчемні привели до підписання контракту.

Уряд додержав слова, спілкарі на спілку сталеварів, щоб вона була поміркованою і не ставила домагань, які могли б загострити інфляційну небезпеку. Новий контракт вважався загальною неінфляційним. Таким чином забезпечено національний господарський інтерес, загрози якого зовнішньою кон'юнктурую спілка сталеварів активала по-своєму патріотичний обов'язок.

Проблема рівноваги цін у сталевій промисловості надзвичайно важлива з огляду на невідрадне положення Америки на міжнародному ринку. Потужніша Європейська Господарська Спільнота став поразкою загрозливим конкурентом для економіки ЗДА. Про це говорив недавно секретар торгівлі Голдберг. У більшості випадків кошти виробництва в Америці куди більші, як в країнах ЄС'С'Н; від 1956-го року американський експорт до цих країн збільшився лише на 1/4, а імпорту піднявся на 2/3. Ставлячи під загрозу американський торговельний і платиничний баланс.

Підвищення цін на сталь погіршило б положення Америки, спричинивши ріст коштів виробництва у всій американській економіці, бо ж сталь широко вживається у кожній ділянці народного господарства. Тим більше, що і внутрішній господарський стан ЗДА це не є сясоною. Хоч весняна «передішка» в ростві на ринку нібито промишлас, все ж таки на чудесний розгін економіки годі сподіватися. Продукція сталі, автомобілів, електричної енергії і видобуток нафти це нижчі від того рівня, на якому були влітку місяці тому.

І от раптом одна з ведучих сталевих корпорацій, Юнайт-

Д-р Роман С. Голдберг
ОБ'ЄДНАННЯ ЄВРОПИ — ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Європейський Рух Об'єднання Європи, від 1948-го року

Після закінчення другої світової війни перший крок в напрямку інтеграції зробив Віктор Черчилль у своїй доповіді 19-го вересня 1946-го року в Північному університеті, в якій він розвинув ідею об'єднання держав Європи і утворення європейського парламенту. Його думка негайно знайшла підтримку багатьох державних мужів, зокрема тодішній президент ЗДА Г. Труман заявив, що об'єднання Європи є головною ціллю закордонної політики ЗДА.

25-го березня 1957-го року підписано договір, який створив Європейську Економічну Спільноту, або «Коммон Маркет». Партнерами цього договору були шість держав, які в своїй історії не раз між собою ворогували: Франція, Західна Німеччина, Італія, Бельгія, Голландія і Люксембург. Договір, який складається з 246 параграфів, охоплює такі справи: свобода руху робітників та валют, взаємне право закладати підприємства і професії, протикартелне право, спільні торговельні договори і торговельні приписи з чужими державами, закони проти вкладання капіталу і пантанжування державних монополій та інших елементів економічного життя.

Перше — проголошено судово-поліційну акцію для подолання і есенуального посягання винних у монополюванні встановлення цін на сталь, коли б інші сталеві корпорації пішли за прикладом Юнайтєд Стейтс Стіл. Керівники сталеварень ще не забули випадку, коли замкнуло було до тюрми понад двадцять провідників електричної промисловості і покарав високою грошовою карою компанії електричного устаткування саме за монополювання встановлення цін.

Подруге — через два дні після такого ефективного заходу секретар оборони Мек-Намара заявив, що уряд ЗДА буде купувати сталь тільки у тих сталевих компаній, які не підвищують цін.

Розбитий і дезорієнтований, нібито скупаний, фронт керівників сталевих індустрії мусів визнати свою акцію за ціллювати програму. Одна сталеві компанії по другій почали відпекуватися від підвищення цін. Нарешті — Юнайтєд Стейтс Стіл відкинув свої рішення. Обвинувавши в монополюванні і страх перед утретю державних замовлень, які приносять мільйонні зиски, були тим «показові», який поклав на ринковий арені керівників сталевих промисловців.

Уряд Кеннеді застосував дуже успішну тактику і показав свою вартостю силу в господарських справах, давши так один доказ відступу від ідеї капіталізму вільної ринку.

Посилена державне втручання в економічні справи у висліді політики «Нових Об'єднань» було видно вже у відношенні до фискальної і стабілізаційної політики, передусім у сфері відносин між працівниками і робітниками. Тут уряд став тією «третьюо силою», що балансує інтереси цих двох протилежних партій. Знається, новий контракт у сталевому промислі і ролі демократичного уряду, зокрема президента Кеннеді і секретаря

Д-р Роман С. Голдберг
ОБ'ЄДНАННЯ ЄВРОПИ — ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Нової європейської валюти стала однією з найбільш стабільних грошових систем. Вироби німецького промислу знайшли покупців у багатьох країнах. Одначасно й інші країни Західної Європи відбудували своє господарство, хоч і не так ефективно, як Західна Німеччина.

Згодом ускладнення в міжнародних стосунках, зокрема загроза з боку СРСР та зростаюче переоподення, спонукали провідних європейських діячів шукати можливостей для господарської та політичної консолідації Західної Європи. Крім політичної форми НАТО, не абияку вагу прикладають американці в Англії до Опіального Господарського Ринку, «Коммон Маркету», який нараховує 179,000,000 населення в порівнянні із 185,000,000 населення ЗДА.

Всі названі держави належать також до інших міжнародних об'єднань: Європейської Ротгільної та Сталевої Спільноти і Спільноти Атомової Енергії. Ці міжнародні об'єднання творять своєрідний економічний союз, що його значення поширюється не тільки на економічну, але й на політичну сферу. Цей Західно-Європейський Союз — це по суті новий могутній економічний моноліт, своєрідна спільнота держав, які, втративши давні основи своєї могутності — колонії, мають небезпечного єврейда СРСР, прийшли до червоного, що для добра прийде, коли треба забезпечити себе проти комуністичної інвазії і тим самим створити передумову не тільки для власної оборони, але й для подолання більшовицької загрози.

Якщо Англія прилучиться до загальної європейської ринку, Коммон Маркету, економічно об'єднана Західна Європа зможе дійсно контролювати більшу частину торгівлі у вільному світі. Вона може стати третьою великою економічною силою, поруч ЗДА і СРСР. А тоді, з Північною Америкою і Японією, вільний світ посидить три чверті світових індустріальних комплексів. Це дасть першу справжню нагоду змобілізувати вільний світ проти російсько-комуністичного імперіалізму. Такий новий економічний і політичний союз спроможний здобути справжній і тривкий мир.

Це все ще далеко від т. зв. Атлантичного Союзу, тобто об'єднання країн Європи і Америки, не кажучи про загальну світову федерацію, але економічний імператив і дух часу працюють в тому напрямку. Ця дорога є ще довгою і тяжкою, але ми вже вийшли на ту дорогу.

Як повідомляє лондонський кореспондент «Н. Н. Таймсу» з 12-го квітня ц. р. британський уряд думає підтримати конфедерацію, а не федеративну форму політичного об'єднання Європи. На думку британських чинників, європейська конфедерація мала б бути вільним об'єднанням окремих народів із спільною європейською асесблесю. Таким чином Англія радше зближається до поглядів президента де Голля, який поки що погоджується на конфедеративне об'єднання Європи, але є проти утворення тісного політичного об'єднання-федератції, з центральним загальноєвропейським урядом.

НА ВИХОВНІ ТЕМИ
Якої заопівати?

Якось траплявся мені нагода побувати на одному чайному прийнятті в колі невеликого товариства. Після промов і поздоровлень серед присутніх запанувала така мила атмосфера, що багатьом захотілось заспівати якоюсь туртовою пісню. Але — якої? Так уже колись трапляється при таких нагодах, що нічого зіспіву не виходить: одна пісня не пасує до okazji, іншої не всі знають, ще інша затяжка і т. д.

— Старіються люди, тому й не зуміли, — думав я сам про себе, повертаючись додому. — От якби це була молоді...

Але я глибоко помилився. Уважно придивавшись і прислухавшись до нашої молоді на еміграції, уявивши в тісний контакт з нею, побачив, що наші хлопці й дівчата співають те, що менше українських пісень або й зовсім їх не співають. Не лувас українська пісня серед нашої молоді ані на пісню, ані на «біч», ані деінде.

В чому ж справа? Не любять молоді українських пісень? Пурається того, що ми називаємо українством?

Ні! Молодь не співає, бо не має пісень.

Часто ми нарікаємо на молоді, багато від неї вимагаємо, але нічого їй не даємо. Не дали ми їй і жадної нової української пісні.

Ми колись переконані, що наша молоді мусить співати тих пісень, що співали ми за нашої молодості, що співали наші батьки й дідуці, і лише на них хочемо виховувати нове покоління. Ніхто не заперечує цінності історичних українських пісень та їх значення для виховання нашої молоді. Не одна із старих пісень переживе це багато поколінь, не загубивши своєї актуальності. Іх наша молоді мусить знати і співати.

Але ж молоді — це передусім сучасність. Молодь — це кров, темперамент, життя, веселля, кохання і — пісня. Сучасна пісня.

Помилувшись, коли думав, що досить кантат і гимнів, щоб утримати молоді при українстві. Це добре врахував окупант на наші Батьківщині. Там цілий штат «народних» поетів і композиторів продукував і продукує не лише пісні про комунізм, колгоспи та перевиконання планів. Вони пускають в молодіч світ і ліричні пісні, і романи, і все те, що знаходить стежку до серця молодого хлопця й до душі молодого дівчини. Пишуть не лише про червону п'ятикутну зірку на Кремлі, а й про зірки, що мерехтять на небі. Подієся загляти хоч би й оті «Людськвини» вчора, що ними заповнені тепер майже всі радіопрограми навіть американських станцій.

Ясна річ, все це продукується на «общепонятном». І наша молоді в Україні, за браком українських «Кітських вечорів» або чогось подібного, мало-помалу отруюється чужим. Але там нема ради — така доля наших поетів і композиторів на поневоленій Батьківщині.

Чому ж не творимо ми тут і не популяризуємо українських пісень для молоді? Адже маємо і поетів і композиторів! Здається, тому, що сподіваємося утримати нашу молоді при українстві-Гітлері до нашого громадського життя шляхом виключно нудних промов та стандартних поучень про патріотизм. Забуваємо, що одна гарна українська пісня, пристосована до сучасності, парта більше, як всі промови та нарікання. Тому наша молоді, спрагла української мелодії сучасності, не знаходять її, починає при кожній нагоді насивувати, насивувати, а то й вистукати пальцями по коробці з під сірників всякі мелодії американських «сучасників». Бо молодість є молодість. Вона не терпить порожнечі.

Іван Овечко

Софія Парфонович
ПОЇЗДНА ДО ЄВРОПИ

З лавів уже зібрано збіжжя, головню пшеницю. Це де-не де минає нас віз на двох колесах, наладований скопаними. Тут на півночі кінв уже заступає осли. На возі люди на в білому полотняному одягу, помахує батогами і скрикує протяжно. Полудне лежить на жовтих полях, помережаних зеленню акцій, дубів і берестів. Лежить воно на асфальті доріг, розм'якшому від гарячого сонця.

Побіля дороги таблича з написом «Супермаркет» — найліпша італійська безалкогольна «Алкінгас» — чорний пєс, що йде з горіла булаву волон'я. Влітку таб-

раз же вживайте тих слів. Тоді ваші співрозмовці з захопленням хвалитимуть вас.

Якщо про Італію це: «Вони, як підкреслюють провідники, «теплосердечні». Раді підступують до вас, знайомляться, розказують, радять і показують. Хай вам трапляється який дефект в авті, зараз же довілка зберуться люди і будуть жваво говорити, вимахувати руками, за галдаючи «літві» в зуби», обмалювати його «хворе» місце та радити, як би то направити. Коли ви запитаете про готель чи ресторан, завжди з айдеться хтось, що не тільки скаже, але й проведе вас кусок чи й цілу дорогу. В крамниці завжди цікавилися, відвідали ви і як вам подобається Італія. Про погоду там ніхто не говорить.

Так от як проймали злегка схильовані ривники і звернули круто на захід. Десь, наче з простору, варився Пізацціль, біла в літньому сонці. В пові-

трі, однак, уже запах моря, уже якийсь легіт. Треба знати, що коліс Піза лежала над самим морем і була першою подорожню. Було це приблизно перед 1200-им роком. Але море зрадило Пізу, відпливало від її берегів, і місто втратило пристань, а потугу відірвало йому Фльоренція. Заснуло місто на краю тосканських пагорбів. Але мас воно скарб, який становить джерело його значення: це — зелене поле на північно-західному окраї міста, зване Лугомо Чудес. Іх там три, алає чотири: Сієна Вежа, Катедра, Християнська і — до війни — двинтар. Цей останній розбомблено, а було там багато різьб і фресок. Полу-м'я охопило дах, і тоїни розтопленого металу та руїни заціпили цинтар і поцюрнали гробницю. Усе це стали відбудовувати, і нині це немає доступу до тих місць.

Скісна Вежа — ваш спомин з шкільної лавки. У валлах шкільних читанках стояла вона так само скісно, як нині, і ви дивилися на неї з подивом, так, як це робите тепер: піднявши високо голову та розглядаючи її поверхні. Вражені від цієї всієї дивної: так ніби вам показали живим Сократа, Аристотеля чи Пезарі.

Катедра в тому ж смугастому біло-чорному стилі, як в Сієні і Фльоренції. Багато в ній мозаїк, славна вона з проповідниць Діоканіні Пізаноміа. Це чудо різьби, яке творив він день і ніч упродовж дев'ятих років. Вкриті буйною орнаментикою з рослин і геометричними ліній, що переплітаються з постатями людей і сценами з св. Писання. Батько його, Нікола Пізанові, став проповідником в Християнській, що стоїть поруч Катедри. Вона така ж високо мистецька, як синава.

У катедрі, окрім творів мистецтва, ви оглядаєте лампу Галілея. З цієї бровової лам-

пи, що вивис з значної висоти, Галілей вивис закон ізохронізму маятника: маятник перебігав завжди від одної крайньої точки до другої за той самий час, без огляду на те, чи робить він довгий чи короткий лук. Другий закон — закон гравітації — вивис він з Сієніної Вежі на предметі, які спускали зверху.

Зовсім круглої будови Християнська із безлічною проповідницею найбільше захоплює туристів своїм відгомном — ехом. Дверник в уніформі при замкненні дверей співає, і його голос вертається як багатоголосий хор, що тривав й тривав. Стіни також співають, і є в тому щось місцеве. Це — завдання круглий ступінь та дошорновості стін, між якими є порожнеча.

Хоч в Пізі є ще одне варте оглядяти, як покладесть і приймає до моря. Ви студити лише пару днів на східному узбережжі і в Сорфені, що вивис з значної висоти, Галілей вивис закон ізохронізму маятника: маятник перебігав завжди від одної крайньої точки до другої за той самий час, без огляду на те, чи робить він довгий чи короткий лук. Другий закон — закон гравітації — вивис він з Сієніної Вежі на предметі, які спускали зверху.

Зовсім круглої будови Християнська із безлічною проповідницею найбільше захоплює туристів своїм відгомном — ехом. Дверник в уніформі при замкненні дверей співає, і його голос вертається як багатоголосий хор, що тривав й тривав. Стіни також співають, і є в тому щось місцеве. Це — завдання круглий ступінь та дошорновості стін, між якими є порожнеча.

Хоч в Пізі є ще одне варте оглядяти, як покладесть і приймає до моря. Ви студити лише пару днів на східному узбережжі і в Сорфені, що вивис з значної висоти, Галілей вивис закон ізохронізму маятника: маятник перебігав завжди від одної крайньої точки до другої за той самий час, без огляду на те, чи робить він довгий чи короткий лук. Другий закон — закон гравітації — вивис він з Сієніної Вежі на предметі, які спускали зверху.

авторитет відразу падає на полонку. Ще в Італії, де ви дуже каліте італійську мову, приймають це за влічливість з вашого боку. Але коли ви в Німеччині, Австрії чи Швайцарії заговорите по-німецьки, коли добре — вас перестануть шанувати. Бо передусім: який ви американець, коли говорите по-німецьки?

